

ARI TERAPIYA MUTAXASSISI

Abdurasulov Abduvali Anorboyevich

Sayxunobod tuman 2-son kasb-hunar maktabi
ishlab chiqarish ta'lim ustasi

Annotatsiya. Ushbu ilmiy maqolada asalari zahrining tarkibi va asalari zahri bilan davolashning inson organizmiga ijobiy ta'siri kasalliklarni davolash usullarini yoritib beradi.

Kalit so'zlar: ishchi asalari, zahar xaltachasi, oqsil moddalari, aminokislotalar, shakar, yog', chumoli kislotalari, noorganik birikma, magniy.

Kirish.

Asalarilar zahari ishchi asalarilarning zahar bezlari yordamida ishlab chiqilib, zahar xaltachasida saqlanadi va ishchi asalarilar chaqqan vaqtida o'sha tanaga o'tadi. 30 soniya ichida og'riq paydo bo'ladi. Zahar tarkibida 60% gacha suv bo'lib, u sarg'imir ko'rinishdagi suyuqlik, ta'mi achchiq va kuydiradigan mazaga ega bo'lgan holda, havoda tez qotadi.

Quruq zahar tarkibida ko'p oqsil moddalari, aminokislotalar, shakar, yog', chumoli va boshqa kislotalar hamda noorganik birikmalardan magniy ko'proq uchraydi. Zahar bezlari asalarilar hayotini 10-18-kunlari eng ko'p zahar suyuqligi ishlab chiqadi.

Asalari zahari bezning devorlari qatlam bilan qoplangan kislotali sekretiya chiqaradigan bez hujayralari. Ishchi ari bezining uzunligi turli oilalardan keng farq qiladi (9 dan 20 mm gacha). Zahar bezining uzunligi va g'azab o'rtasida ekanligi aniqlandi bevosita aloqasi bor.

Uning sekretiyesi kislotali. Kichik Zaharli bez chananing tagida joylashgan va shunday qisqa quvur. Uning sekretiyesi gidroksidi reaksiyaga ega. Alohida sirlar bu bezlar zaharli xususiyatga ega emas. Zaharli xususiyatlarga ega bo'ladi va katta va kichik zaharli bezlarning sekretiyesini aralashtirganda, qaysi chaqish vaqtida asalari zahari hosil bo'lishini ta'minlaydi.

Asalari zahari bezlar va chaqishlar faqat zahari bo'lgan malika va ishchi asalarilarda bo'ladi. 6-7 kunlik yoshdan boshlab ajralib chiqadi, lekin eng faol 10-18 kun ichida yoshi. Zaharning to'planishi 3 kundan 20 kungacha kuzatiladi va ishchi asalari umri davomida o'rtacha 0,3 mg zahar ajrata oladi.

Hozirgi kunda asalari zahri bilan qon infeksiyasi, yurak bezovtaligi, infarkt asorati, bug'in og'rishi, suyak yemirishi, varikoz, tish og'rig'i, quloq og'rig'i, isitma, immunitet pasligi, gaymorit, surunkali bosh og'rig'i, bronxit astma, o'pka yo'tal, bachadon shamollashi, siydik yo'li, bolalar siyib qo'yishi, qandli diabet, oyoq sovqotishi, bel og'rig'i, bel disk griyasi, poliartrit, rematizm, semizlik, quvvatsizlik, toshmalar, psoriaz,

gemorroy, oshqozon gastrit, jigaro't qopi, ichak kasalliklari, buyrak, qovuq, osteoxondroz, asab kasalliklari, seleroz, jinsiy zaiflik, urug' foizi pastligi, uyqusizlik, saraton, prostata kasalliklarini davolashi mumkin.

Bemorning kasallikka chalinganligi aniq tahlil qilinadi. Bemorning yoshi, kasallik turini aniqlab, oyoq va qo'l qismiga bir dona asalari zahri yuboradi, besh, yetti soniyagacha kuzatiladi. Bemorning bezovtalanishi bo'masa asalari zahri yuborish davom etadi. Har kuni asalari zahri oshirib boriladi. Asalari chaqqan joy qichimsirasa asal yoki zaytun moyi qo'yiladi. Ishish va qichishning oldini oladi.

Asalari zahri bilan davolashda xomilador va emizikli ayollarni asalari zahri bilan davolab bo'lmaydi. Sababi rivojlanayotgan avlod uchun salbiy ta'sir qiladi, tanadan qon ketganda asalari zahri bilan davolash mumkin emas.

Asalari zahri bilan davolanayotgan bemorlarga yeryong'oq o'simligi, yong'oq mevasi, pista, achchiq mahsulotlar, sitrus mevalar, dukkakli o'simliklar, spirtli ichimliklar, gazli suvlarni iste'mol qilmaslik tavsiya etiladi. Shu mahsulotlar bemorda bezovtalanish yoki allergiya hosil qilishi mumkin.

Asalari zahri inson tanasiga ta'siri qat'iydir alohida. Ko'pchilik odamlarda allergik reaksiya paydo bo'ladi. 1-2 chaqishdan keyin allergik reaksiyalar - bu bevosita turdagi reaksiyalar, ular chaqishdan keyin 1 - 2 yoki birinchi 5 soat ichida sodir bo'ladi. Tomonidan og'irlik darajasi engil, o'rtacha va og'ir bo'linadi.

Nur allergik reaksiya qichishish joyida shish paydo bo'lishida namoyon bo'ladi, 7-10 kun davom etadi. Harorat 38 ° C ga ko'tariladi, qichishish, o'tkir, yuzida shish paydo bo'ladi - bularning barchasi bir necha vaqt davom etadi soat, keyin o'z-o'zidan ketadi. Allergik reaksiya o'rtacha zo'ravonlik quyidagi alomatlar bilan birga keladi: silliq spazm ichki organlarning mushaklari, qorin og'rig'i, diareya, qusish, og'riq pastki orqa, nafas olish qiyinlashuvi, hushtak chalish qiyinligi bilan bo'g'ilish hujumlari ekshalasyon, kuchli zaiflik, zonklama bosh og'rig'i, qisqa muddatli ongni yo'qotish.

Keyinchalik kuchli allergik reaksiya bo'lishi mumkin yengil va o'rtacha reaksiyaning namoyon bo'lishi yoki paydo bo'lishi tez chaqishdan 3-5 minut o'tgach, yo'qotish kuzatilganda ong, konvulsiyalar, majburiy siyish va defekatsiya, tushish qon bosimi, kollaps holati, 200-300 ta asalari chaqqanda, odamda zahar paydo bo'ladi. O'limga olib keladigan natija bir vaqtning o'zida 500 ni chaqishi mumkin nafas olish markazining falaj hosil qiladi. Asalari zahri haqiqatan ham kosmetologlar uchun yaxshi vositadir.

Asalari zahri ta'sirida teriga elastiklik beruvchi terining strukturaviy elementlari bo'lgan kollagen va elastin ishlab chiqarish rag'batlantiriladi. Apitoksin ajinlarni tekislaydi, hujayra qarishini oldini oladi, yuz rangini yaxshilaydi. Ushbu hasharotlarning

zahari epidermisda qon aylanishini oshiradi va yoshi bilan kamroq va kamroq bo'lgan keratositlar ishlab chiqarishni rag'batlantiradi. Keratotsitlar kamayishi bilan teri silliqli va elastikligini yo'qotadi. Asalari zahari yosh terini saqlab qolish uchun oddiygina davodir.

Hozirgi vaqtda ko'plab kosmetik kompaniyalar o'z mahsulotlarini ishlab chiqarishda ari zaharidan foydalanadilar. Apitoksin teri kremlari, lablarni parvarish qilish vositalari va yuz maskalariga qo'shiladi. Qarishga qarshi kosmetika uni ishlatmasdan ajralmas hisoblanadi. Qo'shimcha afzalliklari - bu yallig'lanishga qarshi faolligi hisoblanadi.

Xulosa.

Qadimgi Yunoniston, Hindiston va Xitoy xalqlari tomonidan ishlatilgan. Apitoksin - bu butun organizmdagi metabolizmga foydali ta'sir ko'rsatadigan noyob moddadir. Asalari zahari arteriya va kapillyarlarni kengaytiradi, buning natijasida tananing umumiy holatiga ta'sir qiladi: kasal organlarga qon oqimi kuchayadi, qon bosimi pasayadi, ishlash ko'tariladi, ishtahani va uyquni yaxshilaydi. U immunitet tizimini rag'batlantiradi, tananing psixo-emotsional holatini oshiradi, yurak faoliyati yaxshilanadi. Asalari zahari revmatizm, gipertoniya, bronxial astma, bo'g'im va qon tomirlari kasalliklari, skleroz, asab tizimi kasalliklarini davolashda, trofik yaralar va yotoq yaralarini davolashda qo'llaniladi. Patologik o'choqning joylashishiga qarab, tegishli davolash usulini tanlash muhimdir.

Asalari zahri bilan davolash mumkin bo'lgan yuqorida ko'rsatilgan kasalliklarni dori-darmon bilan emas, tabiiy usul bilan davolash har tomonlama maqsadga muvofiq deb o'ylayman. Chunki bunday davolanish boshqa organ uchun zararsiz hamda iqtisodiy tomondan ham foydalidir.

Qadimdan aterapiya davolash usullari shakllanib kelgan, hozirgi davrda ham bu usul ruxsatnomasi bo'lgan tabiblar tomonidan qo'llanilmoqda. Bu usul bilan davolanishdan shifo topgan bemorlar soni yildan yilga ortib bormoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. A.I.Isamuxamedov, H.K.Nikadambayev. "Asalarichilikni rivojlantirish asoslari". Toshkent. Sharq nashriyoti, - 2013.
2. B.A.Qahramonov, A.I.Isamuhammedov, U.Sh.Ballasov, S.Sh.Isamuxammedov, O.S.To'rayev. "Asalarichilik". Toshkent – 2012.
3. O.A.Maxmadiyarova. Asalarichilik fanidan amaliy mashg'ulotlar. Toshkent - 2022.